

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Campus de helix cvo te Maasmechelen

Hoofdstructuur CVO

	Instellingsnummer	48892
	Instelling	Campus de helix cvo
directeur		Isabel Laing
adres		Rijksweg 357 - 3630 MAASMECHELEN
telefoon		089-77.99.62
fax		089-76.58.73
e-mail		isabel.laing@campusdehelix.be
website/URL		www.campusdehelix.be
	Bestuur van de instelling	61507 - Katholiek Secundair Onderw. Maasmechelen de helix te MAASMECHELEN
adres		Rijksweg 371 bus 1 - 3630 MAASMECHELEN
	Consortium	127291 - Consortium volw Limburg Noord vzw te HASSELT
Adres		Universiteitslaan lokaal H 5/29 3 - 3500 HASSELT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	6 februari 2011 tot 11 februari 2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	11 februari 2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	21 februari 2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Robert Vandeput
	Teamleden	Inge Schuurmans Eddy Boey
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opleidingen in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM	7
4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVoorwaarden?	8
4.1 SVWO - Handel - Bedrijfsbeheer TSO 3 (Modulair)	8
4.2 SVWO - Huishoudelijk onderwijs - Koken (Modulair)	9
4.3 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal - professioneel bedrijfsgericht richtgraad 2 (Modulair)	10
4.4 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot 4 (Modulair)	11
4.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Italiaans richtgraad 1 en 2 (Modulair)	12
5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	14
5.1 Personeelsbeheer	14
5.2 Professionalisering	14
5.3 Materieel beleid	14
5.4 Welzijn	14
5.5 Curriculum	14
5.6 Begeleiding	14
5.7 Evaluatie	14
6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	17
7.1 Wat doet het centrum goed?	17
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	17
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?	18
8. ADVIES	19
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	19

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De kwaliteit van het verstrekte onderwijs is goed.

Het centrum organiseert de opleiding Bedrijfsbeheer zowel voor leerlingen van de secundaire school als voor oudere cursisten en spreidt de opleiding over een of twee schooljaren. Op de helixcampus vormt de virtuele kantoorruimte een uitstekende leeromgeving om de leerplandoelstellingen te realiseren. De gebruikte evaluatievormen laten toe om na te gaan of de cursisten de leerstof voldoende beheersen. De geslaagde cursisten verwerven terecht het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer. Als gevolg van de gewijzigde regelgeving van de vestigingswet dient het centrum zich goed voor te bereiden op het nieuwe leerplan.

De afdeling Koken wordt getrokken door enthousiaste leerkrachten maar kent recent personeelsswissels waardoor de afstemming extra aandacht verdient. De didactische uitrusting is geschikt om de leerplandoelstellingen te bereiken. Het centrum bereikt opvallend veel oudere cursisten. Het onderwijs en de evaluatie is hoofdzakelijk vaardigheidsggericht. Planningsdocumenten, cursus- en evaluatiemateriaal vormen één kwaliteitsvol geheel. De toelatingsproeven, de gehanteerde terminologie en de eenduidigheid in de documenten kunnen nog worden verbeterd. Het cursusmateriaal mist nog aantrekkelijkheid.

Voor NT2 en Talen is er een werkgroep die zich vooral bezighoudt met evalueren. Er zijn door deze werkgroep evaluatiesleutels en portfolio's ontwikkeld die zijn afgestemd op de leerplannen. Ook de instap- en niveaubepalingstoetsen zijn conform de leerplannen. Deze werkgroep heeft ook nieuwe jaarvorderingsplannen ontwikkeld. Deze zijn ook afgestemd op de leerplannen. Deze werkgroep is een belangrijk orgaan voor de kwaliteit van het NT2- en talenonderwijs in het centrum.

De organisatie van het NT2-aanbod is afgestemd op de behoeften van de cursisten. Inhoudelijk kan het aanbod echter nog meer afgestemd worden op de noden van de cursisten. Alle cursisten krijgen hetzelfde aanbod op een kleine groep cursisten die NT2 professioneel bedrijfsgericht volgt en een groep jongeren waarvoor in een apart aanbod wordt voorzien na. Het centrum moet erop toezien dat voor wat het aanbieden van ondersteunende kennis betreft de leerplannen gevolgd worden.

Het aanbod Italiaans is beperkt en er wordt gebruik gemaakt van een handboek. Dit handboek is ingeschaald volgens het ERK, dus het centrum doet er goed aan om dit te vergelijken met de leerplannen en - waar nodig - in aanvullend materiaal te voorzien. Voor 2.2 heeft een leerkracht zelf materiaal ontwikkeld. Dit materiaal is afgestemd op de leerplannen, is functioneel en voorzien van authentiek materiaal en visuele ondersteuning.

Het centrum moet inzake het gevoerde personeelsbeleid een inhaalbeweging uitvoeren. De personeelsleden beschikken niet over een geïndividualiseerde functiebeschrijving en er worden geen systematische functionerings- en evaluatiegesprekken gevoerd. Er worden ook nog geen evaluatieverslagen opgesteld. Dit is een inbreuk op het decreet rechtspositie. De directie volgt hiervoor momenteel een opleiding.

Het centrum onderzoekt in de verschillende afdelingen of de huidige evaluatiepraktijk tegemoet komt aan de richtlijnen van de leerplannen en aan de behoeften van de cursisten. In de afdeling Bedrijfsbeheer is dit volkomen terecht want de leerplandoelstellingen van het nieuwe leerplan vereisen bijkomende evaluatievormen. Het centrum dient zich strikt te houden aan de administratieve voorschriften inzake cursistenevaluatie.

Het centrum kende in 2010 twee ingrijpende veranderingen. Er was niet alleen de directiewissel maar ook de integratie op de helixcampus. De directie staat voor een nieuwe beleidsperiode en opteert voor een open beleid met de ondersteuning van een

beleidsgroep. Het beleidsplan 2010-2011 stelt alvast duidelijke doelstellingen voorop. De samenwerking tussen de leerkrachten wil het centrum verhogen door de vakgroepwerking te optimaliseren. Om de implementatie van de interne kwaliteitszorg verder vorm te geven, zoekt het centrum naar een passende organisatiestructuur.

Het centrum verkrijgt een gunstig inspectieadvies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau	
SVWO	Handel
	Bedrijfsbeheer TSO 3
SVWO	Huishoudelijk onderwijs
	Koken
SVWO	Nederlands tweede taal
	Nederlands tweede taal - professioneel bedrijfsgericht richtgraad 2
	Nederlands tweede taal richtgraad 1
	Nederlands tweede taal richtgraad 2
	Nederlands tweede taal richtgraad 3
	Nederlands tweede taal richtgraad 4
SVWO	Talen richtgraad 1 en 2
	Italiaans richtgraad 1
	Italiaans richtgraad 2

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Evaluatiesysteem
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM

- méér dan twee vestigingsplaatsen.
- nabijheid grens of taalgrens.
- recente verhuizing.
- recente directiewissel.
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur.

4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen volgende vaststellingen op:

4.1 SVWO - Handel - Bedrijfsbeheer TSO 3 (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt.
- Het centrum bereikt met de cursisten goede resultaten. De slaagcijfers liggen hoog. De uitval in de avondgroepen is soms te wijten aan de gebrekkige kennis van de Nederlandse taal.
- Het centrum volgt niet systematisch de schoolloopbaan en de outcomes van deze cursisten op. De tevredenheid van de cursisten in het centrum wordt slechts sporadisch bevraagd. Dit is nog niet het geval voor de cursisten van deze afdeling.
- Het centrum organiseert deze afdeling op basis van het voorlopig modulaire structuurschema, maar beschikt niet over het juiste leerplanadvies.
- Het centrum organiseert deze opleiding op jaarbasis zowel voor leerlingen van de secundaire school als voor volwassenen. De onderwijstijd en de raming van de kosten worden gerespecteerd.
- Het centrum kan geen verantwoording afleggen voor de verleende vrijstellingen van vorig schooljaar (Z3). Het beoordelingsverslag van de (vorige) directeur is niet aan het cursistendossier toegevoegd en de schriftelijke beslissing van de directeur is niet terug te vinden in het centrumarchief. Het centrum heeft geen proces-verbaal opgemaakt.
- Ingevolge wijzigingen in de opdracht van de personeelsleden is er geen continuïteit in de lesgevers.
- Van de voorbije schooljaren zijn er geen verslagen van vakgroepwerking, toch zijn er informele afspraken merkbaar.
- Het centrum maakt gebruik van een uniform sjabloon voor de planning van de leerstof en bewaakt de realisatie van het leerplan steekproefsgewijs.
- Het centrum verhoogt de professionaliteit van de lesgever(s) door gebruik te maken van korte bedrijfsstages.
- Het centrum benut de virtuele kantoorruimte van de secundaire school met de nodige ICT-voorzieningen. Een kast voor het verzamelen van documentatiemateriaal, een actualiteitsbord en passend promotiemateriaal kan de ondernemerssfeer nog bevorderen.
- Het centrum maakt gebruik van een geschikt handboek voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De differentiatie naar de beoogde beroepssector van de cursisten kan worden verhoogd. Geregeld worden gastsprekers uitgenodigd en/of pedagogische bezoeken afgelegd.
- Aan de hand van het onderwijsleergesprek worden de opgelegde leerinhouden behandeld. Hoewel de klemtoon nog ligt op kennis, inzicht en toepassing worden toch ook de opzoekvaardigheden van de cursisten bijgebracht, hoofdzakelijk via het internet. De sleutelvaardigheden uit het leerplan blijven evenwel dode letter.
- De evaluatiepraktijk ligt in het verlengde van het verstrekte onderwijs: kennis, inzicht, toepassingen en opzoekvaardigheden.
- Het centrum combineert opdrachten van dagelijks werk met eindevaluaties. De cursisten krijgen evenwel geen feedback over de sleutelvaardigheden. Enkel attitude en medewerking worden verrekend in het dagelijks werk.

- De eindevaluaties laten toe de leerplandoelstellingen te evalueren. De evaluatievragen zijn gevarieerd en voldoende gespreid over de leerstof. Een modelantwoord en een puntenverdeling zijn beschikbaar. Het centrum archiveert de opdrachten van het dagelijks werk niet.
- Omdat de eindevaluatie tijdens de laatste les wordt georganiseerd, is er geen systematische feedback voor de cursisten voorzien.
- In het centrumreglement ontbreken de specifieke toelatingsvoorwaarden voor deze opleiding. Een tweede evaluatiemogelijkheid is niet voorzien.

4.2 SVWO - Huishoudelijk onderwijs - Koken (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd in alle modules van de opleiding. 6% van de totale cursistenpopulatie in het centrum volgde tijdens de vorige registratieperiode de opleiding. De groepsgrootte bleef net onder de deler en voor het gehele studiegebied. Huishoudelijk onderwijs bedroeg de gemiddelde groepsgrootte onder de 11 cursisten, conform het Vlaamse gemiddelde.
- De communicatie verloopt hoofdzakelijk informeel en daarnaast top down via het elektronische leerplatform. De recente personeelwissels en –uitbreiding weegt op de uitbouw van een solide vakgroep. De vakgroepwerking staat aan het begin van een ontwikkelingstraject en zoekt aansluiting bij de visie en de recente ontwikkelingen binnen het centrum. De coördinator voor de “creatieve opleidingen” volgt de vakgroepvergaderingen op. Het afgelopen jaar waren er 3 overlegmomenten waarin vooral de introductie van het elektronisch leerplatform, onderwijsondersteunende items en de voorbereiding van de doorlichting aan bod kwamen. De vakgroepwerking is een structurele schakel binnen de in het centrum op gang getrokken veranderingsprocessen. De effectiviteit ervan dient dan ook zorgvuldig te worden opgevolgd en bewaakt.
- De vorderingsplannen zijn voor de leerkrachten effectieve werkdocumenten. De algemene en specifieke leerplandoelstellingen zijn in de leerstofplanning op een transparante manier opgenomen. In de modules Feestelijke menu's Lente/Zomer en Feestelijke menu's Herfst/Winter komen de doelstellingen met betrekking tot bordschikking, het dekken van de tafel, het opdienen en afdienen en het opmaken van een organisatieplan niet expliciet aan bod. De moeilijkheidsgraad van de technieken is conform het leerplan. De gelijkvormigheid in identieke modules kan nog verbeterd worden in functie van transparantie en gelijkgerichtheid. In de documenten is nog verkeerdelijk sprake van het begrip eenheden.
- De leslokalen zijn ruim en voorzien van voldoende klein materieel. Het lokaal in de Kastanjelaan is verouderd. De voedingswaren worden door het centrum op een correcte manier opgeslagen en verwerkt. Binnen de idee van de campusgedachte verloopt het gemeenschappelijk gebruik van de leslokalen met het leerplichtonderwijs op een vrij vlotte manier. De afweging tussen de verschillende partners gebeurt er op een redelijke manier.
- Het centrum is sinds vorig schooljaar gestart met het opmaken van zelf ontwikkeld cursusmateriaal dat representatief is voor de leerplandoelstellingen. In het cursusmateriaal zijn naast de menu's kenniselementen opgenomen. De kostprijs van de ingrediënten wordt beheerst en individueel op een correcte manier doorgerekend. De aantrekkelijkheid van het cursusmateriaal kan in een volgende fase worden opgetrokken.
- De lespraktijk is gericht op het aanleren van vaardigheden. De practica zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. Kenniselementen zitten vervat in de vaardigheden met voldoende aandacht voor de veiligheid en hygiëne. Het centrum heeft toelatingsproeven ontwikkeld. De kwaliteitsbewaking ervan gebeurt nog niet gestructureerd. Een praktijkproef is niet voorzien. De tests ad hoc zoemen in op

technieken en kennis. Het centrum voorziet geen gestructureerde trajectbegeleiding en geen specifiek doelgroepenbeleid. De cursistenpopulatie vertoonde de afgelopen referteperiode nochtans een aantal zeer specifieke kenmerken, onder andere: 60% (gemiddelde in Vlaanderen is 35%) van de cursisten was mannelijk, 59% (20%) van de mannelijke cursisten was tussen 60 en 75 jaar. 58% (35%) van de vrouwelijke cursisten was tussen 45 en 60 jaar en 11% (4%) was tussen 65 en 70 jaar. De leerkrachten kiezen tijdens het leerproces bewust voor een mix. De leerkrachten stellen zich laagdrempelig op. Het leerproces is gericht op de persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling. De werkvormen stimuleren groepsleren en intervisie. De cursisten zijn gemotiveerd waardoor het lesrendement en het studiepeil goed zijn.

- De evaluatie is valide. Quasi alle cursisten die een eindbeoordeling krijgen, slagen. De evaluatiecriteria zijn nog niet transparant. Het centrum hanteert een systeem van permanente evaluatie waarin de praktijkopdrachten (menu's) sturend zijn. Het centrum verdeelt in het registratiemoment op een evenwichtige manier de aandacht voor de vaardigheden en attitudes, respectievelijk voor 2/3 en 1/3 van het puntentotaal. In de procesevaluatie worden de sleutelvaardigheden op een correcte manier gekoppeld aan de opdrachten. De visie op de wijze van evalueren van de sleutelvaardigheden is nog onvoldoende uitgewerkt en gedragen. In de productevaluatie komen de vaardigheden zoals versnijdingen, kooktechnieken en presentatie telkens aan bod. De evaluatie van kennis en vaardigheden gebeurt geïntegreerd. Het registratiesysteem oogt niet meteen eenvoudig, maar in het systeem zit een adequate procedure van check en double check ingebouwd. De modulebenamingen op de processen-verbaal zijn niet steeds correct en niet uniform. Zo wordt de module Basisvaardigheden koken verkeerdelijk Basis keuken en Basisvaardigheden genoemd. De modulebenaming Feestelijk menu geeft dan weer geen duidelijkheid of het over Feestelijke menu's Lente/Zomer of over Feestelijke menu's Herfst/Winter gaat.

4.3 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal - professioneel bedrijfsgericht richtgraad 2 (Modulair)

Voldoet

Vaststelling

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Op centrumniveau zijn er jaarvorderingsplannen ontwikkeld. Op dit moment zijn er nog twee verschillende versies in omloop: een waar kolommen zijn voor contexten en subcontexten, taalhandelingen, ondersteunende kennis, leerinhouden en vaardigheden en een andere waarin vertrokken wordt van leerplandoelstellingen voor vaardigheden die geconcretiseerd worden, leerinhouden in functie van de leerplandoelstellingen met daaronder context en ondersteunende kennis. Deze laatste zijn de nieuwste en zullen op termijn de vorige vervangen.
- Er wordt gewerkt met een handboek dat volgens de auteurs afgestemd is op het ERK. Het centrum doet er goed aan om de doelen in dit handboek te vergelijken met de leerplandoelstellingen en in ander materiaal te voorzien in het geval van eventuele tekorten.
- Het aanbod beperkt zich tot drie lestijden per week. De leerkracht neemt deel aan de vergaderingen van het vakgroepoverleg voor NT2.
- Er wordt in deze lessen vaardigheidsgericht gewerkt en ook het handboek sluit aan bij de noden van de cursisten. De kleine groep (5 cursisten) maakt het echter mogelijk om nog meer in te spelen op de behoeften van de cursisten.
- De leerkracht ontwikkelt zelf de evaluaties. Het moment van de doorlichting viel juist op de overgang van eerder kennisgerichte evaluaties naar functionele vaardigheidsgerichte evaluaties. De nieuwe instrumenten zoals de portfolio en de evaluatiesleutel doen het beste vermoeden voor de toekomst. De evaluatiesleutel bevat beoordelingscriteria die overeenkomen met de tekstkenmerken uit de

leerplannen. Ook is er een opbouw voorzien waarbij het gewicht dat aan de vier overkoepelende vaardigheden wordt toegekend, verschuift al naargelang het niveau.

4.4 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot 4 (Modulair)

Voldoet

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Op centrumniveau zijn er jaarvorderingsplannen ontwikkeld. Op dit moment zijn er nog twee verschillende versies in omloop: een waar kolommen zijn voor contexten en subcontexten, taalhandelingen, ondersteunende kennis, leerinhouden en vaardigheden en een andere waarin vertrokken wordt van leerplandoelstellingen voor vaardigheden die geconcretiseerd worden, leerinhouden in functie van de leerplandoelstellingen met daaronder context en ondersteunende kennis. Deze laatste zijn de nieuwste en zullen op termijn de vorige vervangen.
- Voor alle richtgraden wordt gewerkt met een handboek. Deze handboeken zijn volledig afgestemd op de leerplandoelstellingen.
- Uit de bijgewoonde lessen bleek dat de handboeken volledig gevolgd worden. De leerkrachten voorzien zelf nog wel in aanvullend materiaal dat voornamelijk betrekking heeft op ondersteunende kennis. In twee van de bijgewoonde lessen was de tijd die besteed werd aan grammatica onevenredig groot. Omdat het in beide gevallen R1 betrof is dat ook niet in overeenstemming met het leerplan. Bovendien werd de grammatica volledig contextloos aangeboden.
- Het centrum speelt met de organisatie van zijn NT2-aanbod in op de behoeften van de cursisten. Het heeft een intensief aanbod (12 lestijden), een weekendaanbod (6 lestijden) en een avondaanbod (6 lestijden). Inhoudelijk wordt er veel minder ingespeeld op de behoeften van de cursisten. Voor alle lessen geldt immers dat de handboeken worden gevolgd. De leerkrachten zijn zich echter wel bewust van de noden van cursisten en hebben ook al pogingen ondernomen om hieraan tegemoet te komen. Zo is elke vrijdag voor het intensieve aanbod een 'praatgroep' voorzien. De groepen worden dan gemengd en er wordt alleen aan de mondelinge vaardigheden gewerkt. De cursisten kunnen op deze manier ook eens luisteren naar iemand anders dan hun eigen leerkracht en bovendien wordt er tegemoet gekomen aan de vraag van de meeste cursisten naar meer spreekvaardigheid. Ook is er een aanbod ICT voor anderstaligen geweest en worden er soms buitenschoolse activiteiten georganiseerd, al dan niet ingebed in een didactische context. Ook was het centrum vragende partij om een aanbod NT2 voor ouders te organiseren. Het zag een mogelijkheid om dit te doen via de opleiding 'socio-culturele integratie'. Het heeft hiervoor echter geen bevoegdheid en heeft hiervoor een aanvraag ingediend bij het consortium. Het consortium heeft bij consensus een positief advies geformuleerd, maar de Vlaamse regering heeft de aanvraag geweigerd. Het is zich echter bewust van de kansen die de inbedding van het CVO in een secundaire school biedt op dit vlak en wil bekijken in hoeverre een dergelijk aanbod kan worden gerealiseerd met de huidige NT2-modules. Sommige cursisten hebben een educatief perspectief en de integratie met een aanbod uit een van de andere studiegebieden van het centrum lijkt dan ook voor hen een aangewezen optie.
- Het centrum voert geen doelgroepenbeleid. De instroom van ex-cursisten uit de basiseducatie is eerder beperkt. Er geen sprake van een warme overdracht en de leerkrachten ervaren dat het aanbod in het centrum niet afgestemd is op deze doelgroep. Het centrum kan hier zeker nog verder in gaan. Het centrum heeft op woensdagnamiddag wel een aanbod voor 12 tot 16 jarigen. Dit aanbod wordt door de leerkrachten zelf ontwikkeld op basis van tekorten die door leerkrachten in het secundair onderwijs worden vastgesteld en op basis van noden die de leerlingen zelf aangeven. Gedurende dit traject is er ook regelmatig overleg tussen de leerkrachten NT2 en de leerkrachten van het secundair onderwijs.

- Er is een werkgroep Talen waarin naast de adjunct-directeur van elke taal minstens een leerkracht vertegenwoordigd is. Voor NT2 nemen de twee coördinatoren deel aan dit overleg. Deze werkgroep is vooral bezig met het afstemmen van het talenonderwijs in het CVO op de leerplannen. De nieuwe vorderingsplannen en de afspraken over evalueren zijn hier het resultaat van. Voor de evaluaties is er een 'taalportfolio' ontwikkeld. In eerste instantie is dit een overzicht voor de leerkrachten waarop staat welk leerplandoel er geëvalueerd wordt en door middel van welke taaltaak dit gebeurt. Ook moet er worden aangegeven welke ondersteunende kennis er nodig is om die taaltaak uit te voeren. De bedoeling is dat leerkrachten deze systematiek eerst in de vingers krijgen en functioneel en taakgericht gaan evalueren. Vervolgens wordt dit als een echt portfolio voor de cursisten gebruikt. Zij krijgen dan een map met daarin alle toetsen. Het centrum kiest voor een combinatie van gespreide en eindevaluatie.
- Naast de werkgroep Talen is er per taal ook nog een vakgroepoverleg. Hierin wordt ook informatie doorgegeven van wat er in de werkgroep Talen gebeurt. De vakgroep NT2 vergadert minstens twee keer per jaar. Daarnaast zijn er ook veel informele contacten tussen de leerkrachten. Er zijn twee coördinatoren voor NT2: een voor R1 en R2 t/m 2.2 en een voor R2 vanaf 2.3 t/m R4.
- Het centrum heeft zelf toetsen ontwikkeld voor de niveaubepaling. Er zijn nog niet voor alle niveaus toetsen ontwikkeld door het huis van het Nederlands. Op het moment dat alle toetsen beschikbaar zijn, zal het centrum deze toetsen gaan gebruiken.
- De leerkrachten ontwikkelen zelf hun evaluaties. Het moment van de doorlichting viel juist op de overgang van eerder kennisgerichte evaluaties naar functionele vaardigheidsgerichte evaluaties. Het aandeel van ondersteunende kennis in de evaluaties van het vorige schooljaar is erg groot. Echte schrijfvaardigheid werd bijna niet geëvalueerd want dit werd verward met grammatica-oefeningen. De nieuwe instrumenten zoals de portfolio en de evaluatiesleutel doen echter het beste vermoeden voor de toekomst. De evaluatiesleutel bevat beoordelingscriteria die overeenkomen met de tekstkenmerken uit de leerplannen. Ook is er een opbouw voorzien waarbij het gewicht dat aan de vier overkoepelende vaardigheden wordt toegekend, verschuift al naargelang het niveau.
- In R1 is 7% van de cursisten vroegtijdig gestopt en neemt 15% niet deel aan het examen. 62% van de cursisten slaagt en 15% slaagt niet. In R2 en R3 evolueren deze cijfers in positieve zin: in R2 stopt ook 7% vroegtijdig, neemt 13% niet deel aan het examen, slaagt 68% en slaagt 11% niet. In R3 stopt nog maar 3% vroegtijdig, neemt 11% niet deel aan het examen, slaagt 78% en slaagt slechts 8% niet.

4.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Italiaans richtgraad 1 en 2 (Modulair)

Voldoet

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Op centrumniveau zijn er jaarvorderingsplannen ontwikkeld. Op dit moment zijn er nog twee verschillende versies in omloop: een waar kolommen zijn voor contexten en subcontexten, taalhandelingen, ondersteunende kennis, leerinhouden en vaardigheden en een andere waarin vertrokken wordt van leerplandoelstellingen voor vaardigheden die geconcretiseerd worden, leerinhouden in functie van de leerplandoelstellingen met daaronder context en ondersteunende kennis. Deze laatste zijn de nieuwste en zullen op termijn de vorige vervangen.
- Voor richtgraad 1 en richtgraad 2 wordt gewerkt met handboeken. Deze handboeken zijn redelijk functioneel. Er kan echter niet automatisch worden verondersteld dat alle doelen uit de leerplannen erin aan bod komen. De leerkrachten zullen dan moeten voorzien in extra materiaal. Met de invoering van de nieuwe jaarvorderingsplannen hebben de leerkrachten de handboeken vergeleken met de leerplannen. Aanvullend materiaal kan dan gebaseerd worden op eventuele tekorten op dit vlak. Op deze manier hebben de leerkrachten geconstateerd dat het handboek onvoldoende aansloot

bij R2 2.2. Voor deze module heeft een leerkracht zelf materiaal ontwikkeld. Dit materiaal is erg functioneel, voorzien van veel visuele ondersteuning en authentiek materiaal en oogt zeer mooi en verzorgd. Het sluit ook zeer goed aan bij de leerplandoelstellingen.

- De lessen Italiaans worden 's avonds aangeboden aan een intensiteit van 3 uur per week. Op dit moment biedt het centrum alleen de module 2.3 niet aan. Het aanbod is klein.
- Uit de bijgewoonde lessen bleek dat er regelmatig woorden en zinnen in het Nederlands vertaald werden door een aantal leerkrachten. Dat strookt niet met het leerplan dat voorschrijft om alle communicatie met en tussen de cursisten zoveel mogelijk in de doeltaal te laten gebeuren. Deze praktijk impliceert ook dat cursisten onvoldoende de kans krijgen om de gewenste luister- en spreekstrategieën en attitudes te ontwikkelen die vervat zijn in de leerplandoelstellingen.
- Er is een werkgroep Talen waarin naast de adjunct-directeur van elke taal minstens een leerkracht vertegenwoordigd is. Deze werkgroep is vooral bezig met het afstemmen van het talenonderwijs in het CVO op de leerplannen. De nieuwe vorderingsplannen en de afspraken over evalueren zijn hier het resultaat van. Voor de evaluaties is er een 'taalportfolio' ontwikkeld. In eerste instantie is dit een overzicht voor de leerkrachten waarop staat welk leerplandoel er geëvalueerd wordt en door middel van welke taalkaak dit gebeurt. Ook moet er worden aangegeven welke ondersteunende kennis er nodig is om die taalkaak uit te voeren. De bedoeling is dat leerkrachten deze systematiek eerst in de vingers krijgen en functioneel en taakgericht gaan evalueren. Vervolgens wordt dit als een echt portfolio voor de cursisten gebruikt. Zij krijgen dan een map met daarin alle toetsen. Het centrum kiest voor een combinatie van gespreide en eindevaluatie.
- Naast de werkgroep Talen is er per taal ook nog een vakgroepoverleg. Hierin wordt ook informatie doorgegeven van wat er in de werkgroep Talen gebeurt. De vakgroep Italiaans vergadert overwegend informeel.
- Het centrum heeft zelf toetsen ontwikkeld voor de niveaubepaling. Deze toetsen zijn afgestemd op de leerplandoelen en de criteria voor de beoordeling volgen de tekstkenmerken uit de leerplannen.
- De leerkrachten ontwikkelen zelf hun evaluaties. Het moment van de doorlichting viel juist op de overgang van eerder kennisgerichte evaluaties naar functionele vaardigheidsgerichte evaluaties. Conform de oude vorderingsplannen stonden ook in de evaluaties van vorig schooljaar de contexten, taalhandelingen en leerinhouden centraal. Dat betekent dat zeker niet alle leerplandoelstellingen werden geëvalueerd. Ook bij Italiaans werd schrijfvaardigheid verward met schriftelijke grammatica-oefeningen. De nieuwe instrumenten zoals de portfolio en de evaluatiesleutel doen echter het beste vermoeden voor de toekomst. De evaluatiesleutel bevat beoordelingscriteria die overeenkomen met de tekstkenmerken uit de leerplannen. Ook is er een opbouw voorzien waarbij het gewicht dat aan de vier overkoepelende vaardigheden wordt toegekend, verschuift al naargelang het niveau.
- In R1 slaagt 66% van de cursisten en neemt 31% niet deel aan het examen. In R2 stopt 10% van de cursisten vroegtijdig, neemt slechts 5% niet deel aan het examen en slaagt 80%.

5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.1.1 Personeelsorganisatie

5.1.2 Evaluatiesysteem

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De personeelsleden beschikken niet over een geïndividualiseerde functiebeschrijving.
- Het centrum voert geen functionerings- en evaluatiegesprekken.
- Het centrum stelt geen evaluatieverslagen op.
- De centrumdirectie volgt momenteel een opleiding om functionerings- en evaluatiegesprekken te voeren en evaluatieverslagen op te stellen.
- In het LOC is dit thema besproken maar het verslag maakt geen melding van een beslissing ter zake.

Inbreuken tegen de regelgeving

- DRP 1991 (art. 47) en PERS/2007/09

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het centrum heeft geen uitgeschreven visie op evaluatie.
- Het centrumreglement voorziet een combinatie van gespreide evaluatie en eindevaluatie.

- Het centrum onderzoekt de bestaande evaluatiepraktijken in de verschillende afdelingen en tracht die in kaart te brengen. Het centrum doet dit vanuit de verschillende vakgroepen onder leiding van de coördinatoren of de adjunct-directeur.
- In de afdeling Bedrijfsbeheer worden de bestaande evaluatieafspraken nauwgezet toegepast, al zijn er inbreuken tegen de administratieve onderrichtingen.
- In de afdeling Koken bevindt het centrum zich in een periode van omschakeling van de evaluatiepraktijk.
- Het centrum zit voor wat schrijfvaardigheid binnen NT2 en Talen betreft in een overgang van eerder kennisgerichte evaluaties naar functionele vaardigheidsgerichte evaluaties. De nieuw ontwikkelde evaluatiesleutel en portfolio zijn conform de leerplannen.
- Het centrum houdt in de opleiding Bedrijfsbeheer nog geen rekening met de sleutelvaardigheden uit de leerplannen. Het centrum doet dit wel in de afdeling Koken.

Inbreuken tegen de regelgeving

- omzendbrief VWO/2007/01 (vrijstellingen, bewaring van evaluaties en evaluatie van sleutelvaardigheden)

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het centrum kent in 2010 twee ingrijpende veranderingen: de wisseling van directie en de integratie in de campus helix.
- De nieuwe directie staat aan het begin van een nieuwe beleidsperiode en wil een open beleid voeren waarbij het personeel in sterke mate wordt betrokken en geïnformeerd. Het is de bedoeling om de bestaande stuurgroep om te vormen tot een effectieve beleidsgroep.
- De verhuis naar de helixcampus integreert nadrukkelijker de leiding van het centrum in het algemeen beleid van de inrichtende macht en vooral in het overleg met de directies van de verschillende scholen van deze campus.
- De integratie op deze campus is een proces dat op wederzijds begrip van de betrokken personeelsleden rekent. Het is niet verwonderlijk dat verschillende personeelsleden verschillende percepties hebben. Vooral vanuit de administratie zijn er praktische opmerkingen.
- Het centrum heeft zijn gedragen visie op onderwijs geëxpliciteerd en gecommuniceerd.
- De beleidsintenties van de nieuwe directie zijn in samenspraak met de stuurgroep vertaald in een éénjarig beleidsplan, dat SMART geformuleerd is.
- Het beleidsplan 2010-2011 is doelgericht en focust vooral op het onthaal van nieuwe personeelsleden en stagiairs, de publiciteit, de vakgroepwerking, de centrumadministratie en de doorstroming van de cursisten.
- Daarnaast stelt de centrumdirectie een aantal inhaalbewegingen voorop, voornamelijk inzake personeelsbeleid (o.a. teambuilding, nascholing, evaluatie).
- Het centrum heeft de intentie om dit éénjarig beleidsplan tijdig te evalueren.
- In het centrum is een lokaal overlegcomité werkzaam.
- De stuurgroep is een intern orgaan dat participatieve besluitvorming mogelijk maakt en dat beleidsopties kan realiseren. Het centrum streeft in de samenstelling van de

stuurgroep naar een vertegenwoordiger van elk studiegebied. Ook de administratie heeft hierin een afgevaardigde.

- De formele samenwerking tussen de leerkrachten van eenzelfde vakgebied in een vakgroep is wisselend van kwaliteit. Het beleidsplan wil deze vakgroepwerking optimaliseren.
- Dit is ook nodig want zo zijn er voor het studiegebied Handel van de voorbije schooljaren geen vakgroepverslagen beschikbaar. In de afdeling Koken staat de vakgroep aan het begin van een ontwikkelingstraject. Ook door de uitbreiding van het onderwijsaanbod met nieuwe studiegebieden uit de technische sector zijn uniforme samenwerkingsafspraken noodzakelijk.
- Het centrum werkt momenteel aan een eenvormige huisstijl hetgeen zich o.m. uit in eenvormige vorderingsplannen, die gescreend worden op inhoud en leerplandoelstellingen.
- Het centrum was gestart met een IKZ-werkgroep, die later omgevormd werd tot stuurgroep, met daarnaast een IKZ-coördinator. Door een personeelwisseling zoekt het centrum momenteel naar een gepaste structuur die de continuïteit in de interne kwaliteitszorg kan waarborgen.
- Het centrum ondernam inzake IKZ een tweetal gestructureerde initiatieven. Zo was er binnen de stuurgroep de quick scan van Prose, maar de resultaten hiervan zijn niet verder gecommuniceerd. Daarnaast werd met het volledige personeel en met de ondersteuning van de pedagogische begeleidingdienst een SWOT-analyse uitgevoerd. Deze zelfevaluatie heeft dan mee geleid tot het opstellen van het huidige beleidsplan.
- De link met de decretale bepalingen inzake IKZ is niet duidelijk. Ook hier staat het centrum aan het begin van een ontwikkelingstraject.
- Het centrum organiseert slechts occasioneel tevredenheidsmetingen voor de cursisten. De cursisten Talen zijn over het algemeen tevreden, zowel over de inhoud als over de organisatie. Er is een grote vraag naar spreekactiviteiten. Dit werd in de werkgroep Talen opgenomen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De virtuele kantoorruimte is uitermate geschikt voor de afdeling Bedrijfsbeheer.
- De eindevaluaties in de afdeling Bedrijfsbeheer zijn valide. De vragen laten toe de leerplandoelstellingen te evalueren en de vraagvormen zijn voldoende gevarieerd.
- Het centrum verhoogt de professionaliteit van het personeel door gebruik te maken van bedrijfsstages.
- In de afdeling Koken is de gedrevenheid van de personeelsleden en de bereidheid om mee in te stappen in het nieuwe beleid opvallend.
- Het concept van de planningsdocumenten en de evaluatie met de gehanteerde registratiedocumenten in de afdeling Koken zijn goed.
- Het centrum heeft voor NT2 en Talen jaarvorderingsplannen ontwikkeld waarin de leerplandoelstellingen centraal staan.
- De instrumenten die ontwikkeld zijn voor de nieuwe manier van evalueren (portfolio en evaluatiesleutel) sluiten aan bij de leerplannen.
- De organisatie van het NT2-aanbod is behoeftedekkend.
- Het aanbod NT2 voor 12 tot 16 jarigen sluit aan bij de leefwereld van deze jongeren en is een goed voorbeeld van samenwerking tussen het secundair en het volwassenenonderwijs.
- De overkoepelende werkgroep Talen is een belangrijk orgaan voor de vernieuwingen die het centrum wil doorvoeren in het talenonderwijs (inclusief NT2).

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen.

- Het centrum ondersteunt en begeleidt de invoering van een nieuwe visie op evaluatie.
- De bestaande evaluatieafspraken in de afdeling Bedrijfsbeheer worden gerespecteerd.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het centrum streeft het vooropgestelde open beleid na.
- Het centrum integreert zich in de helixcampus, zowel beleidsmatig als infrastructureel.
- De huidige centrumstructuren zorgen voor een doelgerichte werking en maken ontwikkeling mogelijk.

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Adviseer potentiële cursisten van Bedrijfsbeheer over de noodzakelijke kennis van het Nederlands.
- Bereid de invoering van het nieuwe structuurschema van Bedrijfsbeheer en vooral van het nieuwe leerplan tijdig voor. Koppel daaraan een vernieuwde evaluatiepraktijk.
- Leer om te gaan met de na te streven sleutelvaardigheden uit het leerplan Bedrijfsbeheer.
- Creëer een zichtbare ondernemerssfeer in de virtuele kantoorruimte.
- Maak vakgroepverslagen in de afdeling Bedrijfsbeheer.

- Archiveer de evaluatiecriteria van de opdrachten die behoren tot het dagelijks werk.
- Verantwoord de verleende vrijstellingen.
- Blijf de vakgroepwerking Koken monitoren vanuit het beleid.
- Bewaak in de afdeling Koken de terminologie en de eenduidigheid in de vorderingsplannen en de evaluatiedocumenten in functie van transparantie.
- Maak in de afdeling Koken aantrekkelijk cursusmateriaal dat uitnodigt tot leren.
- Herbekijk de invulling van de toelatingsproeven in de afdeling Koken onder meer in functie van gestructureerde trajectbegeleiding.
- Zorg voor voldoende afstemming tussen het handboek voor NT2 professioneel bedrijfsgericht R2 en het leerplan.
- Speel in het NT2-aanbod ook inhoudelijk in op de behoeften van de cursisten.
- Beperk de aandacht voor (het contextloos aanbieden van) grammatica in het NT2 aanbod.
- Benut de kansen die de inbedding in een secundaire school biedt en de mogelijkheden van andere studiegebieden voor een geïntegreerd aanbod met NT2.
- Maak werk van een doelgroepenbeleid. Stimuleer een warme overdracht voor cursisten uit de basiseducatie en zorg voor een aangepast aanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen.

- Ontwikkel een gedragen visie op evaluatie, meer specifiek op de sleutelvaardigheden uit het leerplan en implementeer ze.
- Actualiseer tegelijkertijd het evaluatiereglement.
- Breng de tevredenheid van de cursisten NT2 in kaart.

Wat betreft het algemeen beleid

- Ontwikkel een sterk beleid, verankerd in de campusgedachte.
- Evalueer tijdig het huidige beleidsplan en stel een meerjarig beleidsplan op.
- Koppel inspraak en overleg aan de kwaliteitscirkel.
- Implementeer een systematisch en cyclisch kwaliteitszorgsysteem binnen de gehele centrumwerking. Zorg voor continuïteit in de IKZ-structuur en bewaak de decretale bepalingen.
- Breng systematiek in de cursistentevredenheidsmetingen.

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- Het centrum moet de reglementering inzake personeelsevaluatie toepassen.
- Het centrum moet in het centrumreglement de correcte toelatingsvoorwaarden voor Bedrijfsbeheer vermelden.
- Het centrum moet de administratieve onderrichtingen inzake het verlenen van vrijstellingen en het archiveren van de criteria van permanente evaluatie toepassen.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

Met uitzondering van de afdeling hoger beroepsonderwijs waarvoor de inspectie niet bevoegd is volgens artikel 31 van het decreet van 8 mei 2009.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Robert Vandeput

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Isabel Laing